

REFERAT Miljøudvalget d. 05-12-2023

Mødedato Tirsdag d. 05. december 2023 kl. 11:00

Mødested Mødeværelse 4

Mødedeltagere Karsten Byrgesen, D, Michael Nielsen, C, Preben Friis-Hauge,
V, Annette Lundgaard, V, Martin Schmidt Konradsen, Ø
(Fravær), Poul Erik Jensen, A, Simon Sharif Chowdhury, A

Indholdsfortegnelse

Foretræde for miljøudvalget.....	3
Afslag på råstofindvinding på dele af matr. 3m, 7v og 1h Skads, Esbjerg Jorder.....	4
Afslag på samtykke til midlertidig beslaglæggelse af råstofressourcen i et graveområde for sand, gr.....	8
Godkendelse af tillæg til Råstofplan 2020 – et område ved Viuf – Almind i Kolding Kommune.....	12
Orientering om status for arbejdet med indsatserne i Råstofplan 2020 #.....	14
Godkendelse af udsendelse af "Forslag til nye forureningsundersøgelser og oprensninger i 2024" i c.....	16
Orientering om aktuelle sager.....	18
Eventuelt.....	19
Næste møde.....	20
Underskriftsside.....	21
Foretræde for miljøudvalget.....	22

Punkt 1: Foretræde for miljøudvalget

23/26170

Resumé

Der er anmodet om foretræde for miljøudvalget.

Sagsfremstilling

Claus Jørgensen, Billum Vognmandsforretning Aps, har anmodet om foretræde for miljøudvalget vedr. ansøgning på råstofindvinding på dele af matr. 3m, 7v og 1h Skads, Esbjerg Jorder i Esbjerg Kommune. Ansøgningen er på dagsordenen til miljøudvalgsmødet den 5. december 2023 som punkt 2.

Beslutning i Miljøudvalget den 05-12-2023

Claus Jørgensen og Kjeld Møller Hansen, Billum Vognmandsforretning Aps, havde foretræde vedr. ansøgning på råstofindvinding på dele af matr. 3m, 7v og 1h Skads, Esbjerg Jorder i Esbjerg Kommune.

Martin Schmidt Konradsen og Michael Nielsen deltog ikke under punktet.

Fraværende Martin Schmidt Konradsen, Ø

Punkt 2: Afslag på råstofindvinding på dele af matr. 3m, 7v og 1h Skads, Esbjerg Jorder

19/8509

Resumé

Sagen har været behandlet i miljøudvalget den 6. juni 2023 og forretningsudvalget den 7. juni 2023. Udvalgene anbefalede administrationens indstilling til regionsrådet. Den 8. juni 2023 blev processen imidlertid standset, idet ansøger bad om at komme med en udtalelse i sagen, jf. forvaltningslovens §21. Ansøger fremsendte udtalelsen den 5. september 2023.

Miljøudvalget blev den 29. november 2022 orienteret om udsendelse af partshøring på afslag om råstofindvinding samt offentlig høring af dertilhørende miljøkonsekvensrapport samt partshøring af afslag på modtagelse af jord i råstofgraven. Der blev i partshøringen modtaget syv høringssvar fra myndigheder og ansøger.

Det indstilles, at der meddeles afslag på råstofindvinding, idet indvindingen risikerer at tilsidesætte flysikkerheden på Esbjerg Lufthavn. Der findes ingen dokumentation for, at tildækning af råstofgravesøen med bird balls (plastikbolde) kan sikre, at der ikke vil forekomme bird strikes i relation til råstofgravningen. Det er administrationens vurdering, at ansøgers udtalelse af 5. september 2023 ikke indeholder nye oplysninger, som giver anledning til en ændret vurdering af sagen.

Det indstilles, at der meddeles afslag på ansøgningen om råstofindvinding på dele af matr. 3m, 7v og 1h Skads, Esbjerg Jorder.

Sagsfremstilling

Billum Vognmandsforretning ApS har ansøgt om en 20-årig tilladelse i forbindelse med en udvidelse samt fortsat drift af Esbjerg Grusgrav, umiddelbart nord for Kors Kroen / E45 i Esbjerg Kommune.

Den udarbejdede miljøkonsekvensrapport omfatter 28,3 ha, hvoraf der har været råstofindvinding siden 2011 på ca. 12 ha. Der er ansøgt om en årlig indvinding af 65.000 m³ sand, grus og sten, heraf ca. 50.000 m³ er under grundvandspejlet.

Det fremgår af ansøgningen, at der i forbindelse med den ansøgte råstofindvinding vil ske en løbende efterbehandling af de gennemgravede arealer til landbrugsarealer med tilkøbt jord. Der har tidligere været dispensation til modtagelse af rent jord. Der er søgt om dispensation til modtagelse af 650.000 m³ uforurenede jord. I indvindingsfasen ønskes gravesøen tildækket med plastikbolde, såkaldte bird balls, for at undgå at tiltrække fugle.

Administrationen har i forbindelse med sagsbehandlingen bedt Aarhus Universitet om at udarbejde et notat om brugen af bird balls. Notatet viser, at der findes gode erfaringer med brugen af bird balls i regnvandsbassiner nær nogle europæiske lufthavne. Notatet konkluderer overordnet set, at brugen af bird balls kan hindre vandfugles adgang til gravesøen. Administrationen vurderer imidlertid, at brugen af bird balls i regnvandsbassiner ikke direkte kan overføres til en aktiv råstofgravesø, hvor der er ansøgt om både råstofindvinding og opfyldning med tilkøbt jord. Dilemmaet er, at der ikke findes dokumenterede undersøgelser eller erfaringer med brugen af bird balls fra aktive råstofsøer, hvor der indvindes råstoffer.

Administrationen har tillagt flysikkerheden og eventuelle usikkerheder i relation hertil stor betydning ved afvejningen i henhold til råstoflovens § 3, da risikoen ved bird strikes kan have katastrofale konsekvenser. Usikkerhederne samt afvejningen med råstofindvinding på den ene side og flysikkerheden på den anden gør, at administrationen vurderer, at det

ikke er muligt via vilkår i en råstof tilladelse at regulere brugen af bird balls, så der ikke vil opstå risiko for tiltrækning af fugle.

Der er også ansøgt om dispensation til genopfyldning af gravesøen med tilkørt jord, efter jordforureningslovens § 52. Administrationen vurderer, at der ikke kan meddeles en dispensation til opfyldning af gravesøen med tilkørt jord.

Hvad er der kommet ind under partshøringen?

Partshøringen forløb i perioden fra den 30. november 2022 til den 15. februar 2023. Der er modtaget syv høringssvar fra myndigheder og ansøger fra henholdsvis Vejdirektoratet, Trafikstyrelsen, Forsvarets Ejendomsstyrelse, Esbjerg Kommune, Esbjerg Lufthavn, Niras (teknisk rådgiver for ansøger) og Horten (juridisk rådgiver for ansøger).

De indkomne høringssvar fra myndighederne understøtter administrationens vurdering i, at der bør meddeles afslag på grund af den øgede risiko for bird strikes. Det påpeges bl.a., at råstofindvindingen ønskes placeret i den såkaldte A-zone (3 km bred og 6 km lang zone, målt ud fra landingsbanens længdeprofil), som er den mest kritiske zone, hvor risikoen for bird strikes er størst. Det beskrives, at fuglene, ud over søen, også tiltrækkes af tilkørt jord. Det påpeges også i høringssvarene, at lufthavnens landingssystem (ILS-anlæg) kan blive påvirket af terrænændringer i forbindelse med råstofindvindingen.

I de to høringssvar fra ansøger peges der på, at bird balls vil lukke vandspejlet i den aktive gravesø, og at der efterfølgende ikke vil være problemer med fugle. Ansøgers juridiske høringssvar peger endvidere på, at administrationen ikke tillægger de erhvervsmæssige hensyn tilstrækkelig værdi i vurderingen af sagen.

Udtalelse i henhold til forvaltningslovens §21

Ansøger er endvidere kommet med en udtalelse den 5. september 2023.

I udtalelsen fremhæves der følgende emner: Råstofplan 2020, bird balls, drikkevandsinteresser,

kommuneplan samt afsluttende bemærkninger. Udtalelsen understøtter i stort omfang partshøringssvaret fra ansøger.

- Det påpeges, at området er udlagt i flere råstofplaner og senest i Råstofplan 2020. Råstofferne findes alene under grundvandspejlet, hvilket resulterer i sødannelse ved indvindingen. Ansøger påpeger, at dette forhold burde regionen have taget højde for ved det oprindelige udlæg af området.
- Der ønskes anvendt bird balls som et afværgetiltag for at forhindre bird strikes. Ansøger pointerer, at bird balls kan anvendes uanset søtype samt, at der findes gode erfaringer med brugen af bird balls i regnvandsbassiner fra andre lufthavne. Endvidere lægges der til grund, at gravesøen over tid vil bevæge sig væk fra landingsbanen i takt med indvindingen samt, at der i perioden fra 2013 til 2020 er sket et bird strike pr. år.
- Ifølge ansøger er der ingen planer om at anvende grundvandet i området til drikkevandsformål, dels på grund af vandkvaliteten samt de ringe indvindingsmuligheder i området.
- I området findes der allerede en lufthavn og en motorbane. Derudover planlægger kommunen for et solcelleanlæg og en erhvervsvirksomhed, hvilket taler imod en udnyttelse af områdets grundvand til drikkevandsformål.

Administrations vurdering af udtalelsen

- Det konkrete råstofområde er udlagt i forbindelse med vedtagelse af Råstofplan 2012. Af miljøvurderingen fremgår det, at nærheden til Esbjerg Lufthavn kan udgøre et problem, hvorfor der ikke må etableres eller efterlades permanente gravesøer. Det forudsættes derfor, at råstofindvinding under grundvandspejlet kun kan finde sted med

accept fra lufthavnsmyndigheden og under forudsætning af, at midlertidige gravesøer opfyldes med overjord eller tilkøbt jord. Der er således i miljøvurderingen taget stilling til områdets kritiske placering i forhold til Esbjerg Lufthavn og risikoen for bird strikes ved åbne vandoverflader.

- Der findes ingen videnskabelig dokumentation for brugen af bird balls i en råstofsø. Administrationen vurderer, at det ikke er muligt via vilkår i en råstoftilladelse at regulere brugen af bird balls, så der ikke vil opstå risiko for tiltrækning af fugle. Det vurderes endvidere, at afstanden, hvormed indvindingen bevæger sig væk fra landingsbanen, er af underordnet betydning i forhold til risikoen og vurderingen af bird strikes omkring landingsbanen. Endeligt er antallet af bird strikes reaktive og viser ikke umiddelbart de fremtidige scenarier.
- Ansøgers udtalelse omkring drikkevandet relaterer sig til deres ansøgning om dispensation til at tilføre jord. Det er vanskeligt at forudse, hvilke grundvandsmagasiner der vil blive indvundet fra i fremtiden, men det kan ikke udelukkes, at fremtidens indvindingsmuligheder og fremtidens teknologi vil betyde indvinding af drikkevand fra grundvandsmagasiner, som i dag ikke synes attraktive. Administrationen læner sig op ad, at Miljø- og Fødevarerklagenævnet i tidligere afgørelser har understreget, at tilstedeværelsen af forureningskilder ikke berettiger til at acceptere yderligere forureningskilder, der kan give anledning til uacceptabel påvirkning af grundvandet.

Det er administrationens vurdering, at udtalelsen ikke indeholder nye oplysninger, som vil kunne ændre administrationens vurdering af sagen.

Den 16. november 2023 har der desuden været et dialogmøde mellem ansøger og administrationen, hvor blandt andet udtalelsens emner og øvrige forhold i sagen blev drøftet.

Regionsrådet delegerede, på mødet den 28. februar 2022, administrationen kompetencen til ”At meddele tilladelse til og afslag på ansøgninger om råstofindvinding efter råstoflovens § 7. Dog forelægges sager, hvor der er særlige forhold af politisk karakter, og hvor der er et råderum”. Sagen forelægges politisk, da den vurderes at være af principiel karakter.

Klimavurdering

Beslutningen vedr. afslag på ansøgning om råstofindvinding i Esbjerg Grusgrav har ikke i sig selv betydning for klimaet.

Indstilling

Det indstilles, at miljøudvalget anbefaler regionsrådet:

At der meddeles afslag på ansøgning om råstofindvinding på dele af matr. 3m, 7v og 1h Skads, Esbjerg Jorder i Esbjerg Kommune.

Beslutning i Miljøudvalget den 05-12-2023

Et flertal anbefaler indstillingen over for regionsrådet.

Karsten Byrgesen (D) stemte imod indstillingen.

Karsten Byrgesen (D) afgav følgende mindretalsudtalelse:

”Nye Borgerlige finder ikke afslaget velbegrunder og beklager, at indvinders tilbud om afværgesforanstaltninger ikke tilgodeses”.

Martin Schmidt Konradsen deltog ikke under punktet.

Bilag

Ansøgers udtalelse til Region Syddanmark.

Afslag på råstoftilladelse, Skads, Esbjerg

Afslag på §52 dispensation

Miljøkonsekvensrapport, Esbjerg Grusgrav

Notat fra Aarhus Universitet vedr. bird balls

Indkomne høringssvar jf. parthøring

Fraværende Martin Schmidt Konradsen, Ø

Punkt 3: Afslag på samtykke til midlertidig beslaglæggelse af råstofressourcen i et graveområde for sand, grus og sten

23/830

Resumé

I råstofplanen reserveres arealer til råstofindvinding. Det betyder, at kommunen, som udgangspunkt, ikke kan give tilladelse til en ændret arealanvendelse, der forhindrer råstofindvinding.

Arealanvendelsen i Danmark er under pres, og administrationen modtager et stigende antal henvendelser om anden anvendelse af råstofområder, heriblandt henvendelser om etablering af vedvarende energi-anlæg (herefter VE-anlæg).

Sagen har været behandlet i miljøudvalget den 10. oktober 2023. Her blev det besluttet at give afslag. Dog blev det ønsket at gøre brug af standsningsretten efter § 23 i lov om kommuners styrelse, hvorfor sagen forelægges regionsrådet.

Kort efter mødet ønskede virksomheden bag VE-projektet at få sagen udsat, da de gerne ville have mulighed for at komme med supplerende oplysninger. De oplysninger er nu modtaget og fremgår af sagen, hvorfor sagen genfremsættes.

Det indstilles, at miljøudvalget anbefaler regionsrådet, at der ikke gives samtykke til en midlertidig beslaglæggelse af en ressource i et udlagt graveområde i forbindelse med en konkret henvendelse om et VE-projekt ved Visby i Tønder Kommune.

Sagsfremstilling

Ressourcebeskyttelsen af områderne i råstofplanen betyder, at der ikke må gives tilladelse til eller planlægges for en ændret anvendelse af arealerne, der kan hindre udnyttelsen af råstofferne på kortere eller længere sigt. Kommunerne er forpligtet til at følge råstofplanen.

Arealanvendelsen i Danmark er under pres. Teknologirådet estimerede i en rapport fra 2015, at der frem til 2050 er planer for 130-140 % af Danmarks areal. Der er bl.a. et stigende behov for arealer til den grønne omstilling.

Regionen har i de seneste år årligt modtaget ca. 10 forespørgsler vedr. etablering af solcelleparker inden for arealer, der er udlagt i råstofplanen. I 2023 er der indtil nu kommet syv forespørgsler. Det har hidtil været administrationens vurdering, at opstilling af solceller i råstofområder som udgangspunkt er i strid med råstofplanen, da råstofressourcen bliver beslaglagt i en længere årrække.

Opstilling af solceller ødelægger ikke råstofressourcen, men det gør råstofferne utilgængelige i solcellernes levetid, der forventes at være ca. 30 år. Det kan derfor give mening at acceptere en midlertidig beslaglæggelse af ressourcen, hvis råstofferne først skal bruges senere. Da der ved etablering af solcellerne er opsat stativer og nedgravet kabler, er det ikke utænkeligt, at det vil være hensigtsmæssigt at montere nye solceller, når de første er slidt op.

Ønske om vedvarende energiprojekt i graveområde for sand, grus og sten.

Administrationen har modtaget en henvendelse vedr. etablering af et solcelleanlæg ved Visby i Tønder Kommune.

Baggrunden for henvendelsen er, at Tønder Kommune har igangsat planlægning for etablering af solcelleanlæg flere steder i kommunen. Et af projekterne er på ca. 4 ha og er placeret midt i et graveområde for sand, grus og sten (se vedlagte kortbilag). Virksomheden, der står for projektet, anmoder derfor om accept til midlertidig opstilling af solcelleanlægget i den del af projektområdet, som overlapper med graveområdet, i en periode på 30 år.

Graveområdet er oprindeligt udlagt af Sønderjyllands Amt på baggrund af en råstofkortlægning. Kortlægningen indikerer, at der i den vestlige ende af graveområdet er ca. 5 meter råstoffer og i den østlige ende ca. 10 meter råstoffer. Der er ikke borer inden for projektområdet, og det er derfor ikke muligt at fastslå, hvilke materialer der er, hvad kvaliteten af råstofferne er, eller præcist hvor tykt råstoflaget er.

Der har været råstofgravning i et bælte ca. 300 meter nord for arealet, og der er i dag en aktiv grav mod nordøst inden for samme graveområde. Fra gravene sælges/er solgt bundsikringsgrus og fyldsand, og det forventes derfor, at det er denne type råstoffer der findes inden for projektområdet. På den baggrund vurderer administrationen, at der er en råstofressource på arealet, og at opstilling af solcellerne vil hindre råstoffernes udnyttelse.

Graveområdet er det eneste graveområde for sand, grus og sten i det sydvestlige hjørne af regionen mellem grænsen og Skærbæk i vest og Bolderslev og Rødekro i øst. I denne del af regionen er det sparsomt med områder, hvor der findes grusede aflejringer. Det vurderes derfor, at graveområdet bidrager til den lokale forsyning.

Miljøudvalget har delegation til at give samtykke til anden anvendelse end udlagt i gældende råstofplan, mens administrationen har delegation til at give udtalelser til kommuner om arealanvendelser i relation til råstofplanen, herunder i sager af underordnet karakter at give samtykke til anden anvendelse end udlagt i gældende råstofplan.

Administrationen har meddelt projektets ansøger og Tønder Kommune, at det vurderes, at opstilling af solceller på arealet ikke er af underordnet betydning i forhold til råstofinteressen.

Sagen blev behandlet af miljøudvalget på mødet den 10. oktober 2023. På baggrund af ovenstående, var det administrationens vurdering, at det kan være relevant at udnytte råstofferne i området inden for de næste 30 år, og at arealet derfor ikke burde frigives til solceller. Et flertal i miljøudvalget fulgte indstillingen om at give afslag på ønsket om at frigive arealet til solceller. Martin Schmidt Konradsen (Ø) stemte imod og ønskede at gøre brug af standsningsretten efter § 23 i lov om kommuners styrelse, hvorfor sagen forelægges regionsrådet.

Nye oplysninger i sagen efter miljøudvalgets behandling af sagen den 10. oktober 2023 - Undersøgelse af den formodede råstofressource

Kort efter udvalgmødet modtog administrationen en henvendelse fra virksomheden bag projektet, der bad om udsættelse af sagens behandling, således at de kunne nå at lave undersøgelser af den formodede råstofressource. Resultatet af undersøgelserne er nu fremsendt. Da der således er kommet nye oplysninger, genfremsættes sagen i miljøudvalget.

Der er udført fire borer på arealet, og der er udtaget prøver til analyser. Undersøgelserne viser, at der er tale om 6-10 meter sand (mellem til groft) under 1-1,5 meter muld blandet med groft sand. Sandet kan anvendes til bundsikringsgrus. Undersøgelserne bekræfter således administrationens oprindelige vurdering af forekomsten.

Der er fundet et grundvandsspejl ca. 0,5 meter under terræn. Lodsejer og virksomheden bag VE-projektet vurderer på den baggrund, at det ikke vil være rentabelt at indvinde råstofferne. Administrationen er enige i, at arealet i sig selv kan være for lille til, at det vil være rentabelt at indvinde råstofferne. Arealet er dog beliggende centralt i et større graveområde, og forekomsten vil kunne udnyttes sammen med de omkringliggende arealer – også under grundvandsspejl. Det er derfor fortsat administrationens vurdering, at arealet ikke bør frigives til opstilling af solceller, da det kan være relevant at udnytte råstofferne i området inden for de næste 30 år.

Klimavurdering

Hvis ressourcebeskyttelsen fastholdes, vil det ikke være muligt at etablere det vedvarende energianlæg med placering på arealet, der er udlagt som graveområde.

Samlet set forventes det ikke at betyde, at der opstilles færre VE-anlæg i Region Syddanmark. Formentligt vil anlæggene blot blive opstillet et andet sted.

Indstilling

Det indstilles,

At miljøudvalget anbefaler regionsrådet, at der ikke gives samtykke til, at der opstilles et midlertidigt VE-anlæg inden graveområdet.

Beslutning i Miljøudvalget den 10-10-2023

Et flertal tiltrådte indstillingen.

Martin Schmidt Konradsen (Ø) stemte imod indstillingen.

Martin Schmidt Konradsen (Ø) afgav følgende mindretalsudtalelse:

”Områder under råstofplanen, hvor der ikke er påbegyndt gravning, vil sagtens kunne bruges fornuftigt i en årrække frem til gravetidspunktet - fx til vedvarende energi, så vi også på disse arealer kan bekæmpe klimaproblemer og bidrage til at komme i mål med den grønne omstilling. Enhedslisten stemmer derfor imod indstillingen om afslag til midlertidigt at opstille solceller på et lille areal under råstofplanen”.

Martin Schmidt Konradsen (Ø) ønsker at gøre brug af standsningsretten efter § 23 i lov om kommuners styrelse, hvorved sagen forelægges regionsrådet.

Beslutning i Miljøudvalget den 05-12-2023

Indstillingen anbefales over for regionsrådet.

Endvidere anbefaler miljøudvalget regionsrådet, at administrationen udarbejder forslag til principper, der kan sikre, at udlagte områder i råstofplanen, hvor der ikke er påbegyndt gravning, ud fra en konkret vurdering delvist kan bruges til vedvarende energi i et afgrænset åremål.

Martin Schmidt Konradsen deltog ikke under punktet.

Bilag

Kortbilag.pdf

Fraværende Martin Schmidt Konradsen, Ø

Punkt 4: Godkendelse af tillæg til Råstofplan 2020 – et område ved Viuf – Almind i Kolding Kommune

22/13181

Resumé

Den 28. august 2023 besluttede Regionsrådet, at sende forslag til tillæg til Råstofplan 2020 – et område ved Viuf-Almind i Kolding Kommune i otte ugers offentlig høring.

Høringen er nu overstået, og regionen har modtaget to høringssvar med bemærkninger og fire høringssvar uden bemærkninger. Administrationen har foretaget en konkret vurdering af de indkomne bemærkninger, og vurderer, at de har givet anledning til enkelte, mindre justeringer af planforslaget og den tilhørende miljørapport.

Administrationen indstiller, at miljøudvalget anbefaler regionsrådet, at vedtage tillæg til Råstofplan 2020 – et område ved Viuf – Almind i Kolding Kommune.

Sagsfremstilling

I Råstofplan 2020 fremgår det, at regionen har til hensigt at udarbejde et plantillæg, der udlægger interesseområdet Viuf III i Kolding Kommune som graveområde, hvor der kan opnås tilladelse til råstofgravning. Der er i forvejen to graveområder i nærområdet. Det fremgår endvidere, at regionsrådet vil arbejde for, at eventuel yderligere indvinding i området sker hurtigst muligt, da det vil være hensigtsmæssigt at udnytte råstofferne i interesseområdet, inden Kolding Kommunes byudvikling i området kommer for tæt på. Det forventedes også, at det kan være nødvendigt, at transporten af råstofferne skal ske uden om tæt bebyggelse ligesom ved de to andre områder.

Da udbygningen af Viuf forudsætter, at råstofferne i nærheden er færdigudnyttede, er det regionens vurdering, at en fremskyndelse af muligheden for at udnytte råstofferne i Viuf III gennem et tillæg til råstofplanen, vil være med til at sikre en hensigtsmæssig byudvikling.

Høring af forslag til tillæg til Råstofplan 2020 – et område ved Viuf-Almind i Kolding Kommune

Regionsrådet besluttede på mødet den 28. august 2023, at forslaget til tillæg til Råstofplan 2020 – et område ved Viuf-Almind i Kolding Kommune, skulle sendes i otte ugers offentlig høring. Den offentlige høring forløb fra den 29. august til den 17. oktober 2023. Under høringen er der afholdt et informationsmøde den 27. september 2023 i Almindhallen i samarbejde med Kolding Kommune og den lokale borgerforening. Mødet var velbesøgt med ca. 60 deltagere, og der var en god dialog og mange spørgsmål.

Der er i høringsperioden indkommet 2 høringssvar med bemærkninger og 4 høringssvar uden bemærkninger:

- En borger i Viuf har indsendt bemærkninger, der vedrører bekymringer om øget støj og støv i lokalområdet, samt hvor længe der skal graves.
- Kolding Kommune har indsendt en bemærkning om, at det fremlagte planforslag er i overensstemmelse med Region Syddanmark og Kolding Kommunes dialog om råstofindvinding ved Viuf. Derudover har de gjort opmærksom på, at områdets nordøstlige hjørne ligger inden for et enkelt indvindingsopland (Almind Vandværk) og ikke to indvindingsoplande, som det fremgår af teksten fra forslaget til Råstofplan 2020.
- Regionen har modtaget høringssvar fra henholdsvis Haderslev Stift, Museum Sønderjylland, Forsvarsministeriets Ejendomsstyrelse, samt Plan- og Landdistriktsstyrelsen, der ikke havde bemærkninger til planforslaget.

De indkomne høringssvar kan ses i [regionens høringsportal](#). Høringssvarene er behandlet i plantillæggets kapitel 6.2, hvor der også er administrationens forslag til regionsrådets svar på de indkomne bemærkninger.

Administrationens vurdering

På baggrund af miljøvurderingen og de indkomne høringssvar, vurderer administrationen, at tillæg til Råstofplan 2020 – et område ved Viuf – Almind i Kolding Kommune kan vedtages.

Administrationens udkast til endeligt plantillæg ses som bilag 1 til dagsordenspunktet.

Hvordan der er taget hensyn til høringssvarene og de miljømæssige forhold kan ses i plantillæggets kapitel 7. Bilag 2 er miljørapporten, der er udarbejdet sideløbende med forslaget til plantillæg. I miljørapporten beskrives den sandsynlige påvirkning af omgivelserne, hvis området Viuf III udlægges som graveområde.

Planproces

Beslutes det at vedtage plantillægget, vil interesseområdet Viuf III, ved Viuf-Almind i Kolding Kommune, blive udlagt som graveområde, hvor der kan søges om tilladelse til at indvinde råstoffer. Plantillægget vil træde i kraft, når afgørelsen offentliggøres. Offentliggørelsen finder sted på [regionens hjemmeside](#) den 3. januar 2024.

Der er mulighed for at klage over regionsrådets afgørelse indenfor 4 uger efter, at afgørelsen annonceres offentligt.

Klimavurdering

Beslutningen om, hvorvidt plantillægget og den tilhørende miljørapport, skal vedtages, har ikke i sig selv betydning for klimaet. Det forventes at området kan bidrage til den lokale råstofforsyning, hvilket kan medvirke til at reducere den samlede transport af råstoffer.

Indstilling

Det indstilles, at udvalget anbefaler regionsrådet:

At vedtage tillæg til Råstofplan 2020 – et område ved Viuf – Almind i Kolding Kommune.

Beslutning i Miljøudvalget den 05-12-2023

Indstillingen anbefales over for regionsrådet.

Martin Schmidt Konradsen deltog ikke under punktet.

Bilag

Tillæg til Råstofplan 2020 - et område ved Viuf-Almind i Kolding Kommune.pdf

Viuf III Miljørapport m bilag.pdf

Fraværende Martin Schmidt Konradsen, Ø

Punkt 5: Orientering om status for arbejdet med indsatserne i Råstofplan 2020

23/52888

Resumé

Råstofplan 2020 blev vedtaget i juni 2021 og gælder 12 år frem. I råstofplanen fremgår det, at regionsrådet ønsker at arbejde med initiativer inden for syv indsatsområder i planperioden. Indsatserne skal understøtte paradigmeskiftet og udmønte strategien i råstofplanen, samt sikre fremtidens råstofforsyning i regionens geografiske delområder. Miljøudvalget orienteres om status på administrationens arbejde med indsatserne i råstofplanen.

Sagsfremstilling

Regionens arbejde med verdensmålene danner rammerne for den regionale udviklingsstrategi "Fremtidens Syddanmark". Råstofplan 2020 understøtter udviklingsstrategien og udviklingsstrategiens ene spor om omstilling til mere cirkulær økonomi med mere effektiv brug af ressourcer, herunder råstoffer. Dette er indarbejdet i råstofplanens strategi.

Strategien på råstofområdet er flerstrengt: En effektiv indsats skal både sigte på at nedbringe råstofforbruget, forsyne alle dele af regionen med de råstoffer, der stadig er behov for, og udnytte og genanvende de ressourcer, som er i jorden og på havet, bedst muligt.

For at udmønte strategien i råstofplanen har regionsrådet ønsket, at der skal arbejdes med syv indsatser i planperioden. Indsatserne kan overordnet inddeles i initiativer, der skal forbedre den næste råstofplan, samt initiativer der skal bidrage til den regionale udviklingsstrategi og en bæredygtig udvikling.

Status for administrationens arbejde med de syv indsatser er opsummeret nedenfor og er nærmere beskrevet i det vedlagte statusnotat.

- Bæredygtighed og verdensmål

Der er arbejdet med en række initiativer. I 2022 blev der udarbejdet to rapporter: "Transportanalyse i Region Syddanmark" og "Samfundsøkonomisk analyse af råstofindvinding i Region Syddanmark". I 2023 deltog regionen på Klimafolkemødet med en samtalesalon med titlen "Bæredygtigt byggeri og mindre råstofforbrug", hvor 50-60 mennesker deltog i samtalen. Derudover er der igangsat et samarbejde med Bolius om en forbrugerrettet formidlingsindsats. Der afsøges desuden løbende muligheder for partnerskaber inden for mindre råstofforbrug og/eller bæredygtigt byggeri.

- Partnerskaber om efterbehandling til natur og byudvikling

I forbindelse med regionens arbejde med råstofområderne ved Viuf-Almind i Kolding Kommune, har regionen indgået i et tæt samarbejde med Kolding Kommune, den lokale borgerforening og råstofindvinderen i området. Samarbejdet vil i 2024 bl.a. have fokus på efterbehandlingen af arealerne i Viuf II således, at der efterbehandles til rekreative områder.

- Grænseoverskridende samarbejde

Der er endnu ikke arbejdet med initiativer til grænseoverskridende samarbejde på råstofområdet.

- Teglværksler i Jylland

Der er afsluttet et pilotprojekt om kortlægning af hårdtbrændende ler (klinkerler) i områderne ved Sekær og Terpling i Esbjerg Kommune, samt udarbejdet en vejledning til undersøgelse af hårdtbrændende ler.

Administrationen har netop udbudt en kortlægningsopgave, der går ud på at undersøge råstofkvaliteterne i nogle af de store interesseområder for rødbrændende ler i Aabenraa og Sønderborg Kommuner.

- Sand, grus og sten – ressourcer i allerede udlagte områder, samt sikring af den fremtidige forsyning

Der er udarbejdet en rapport, der kortlægger hvad der i dag kan betegnes som en rentabel råstofforekomst. Rapporten indgår i det videre arbejde med at vurdere de eksisterende råstofområder.

Administrationen indgår i et tværregionalt forskningsprojekt (INTEGRATE), hvis formål er at udvikle nye metoder til kortlægning af råstoffer.

Administrationen er i gang med at gennemgå interesseområderne for sand, grus og sten med henblik på, om de kan udlægges som graveområder – særligt i de dele af regionen hvor der er færrest råstoffer tilbage.

- Råstofområder nær lufthavne og flyvestationer

Administrationen har igangsat en større kortlægningsundersøgelse ved Søhale, Roust og Skads ved Esbjerg Lufthavn. Undersøgelsen skal dels kortlægge råstofforekomsten i området, og dels kortlægge grundvandsniveauet og dets årlige udsving. Resultaterne skal klargøre, om det er muligt, at indvinde råstoffer i området uden at efterlade et åbent vandspejl.

Klimavurdering

Orienteringen om administrationens arbejde med råstofplanens syv indsatser har i sig selv ikke nogen betydning for klimaet.

Indstilling

Til orientering.

Beslutning i Miljøudvalget den 05-12-2023

Til orientering.

Martin Schmidt Konradsen deltog ikke under punktet.

Bilag

Status for råstofplanindsatser oktober 2023

Fraværende Martin Schmidt Konradsen, Ø

Punkt 6: Godkendelse af udsendelse af "Forslag til nye forureningsundersøgelser og oprensninger i 2024" i offentlig høring

23/43160

Resumé

Den årlige arbejdsplan fastlægger det kommende års nye videregående undersøgelser og oprensninger på jordforureningsområdet. Der foreslås opstart af 46 nye videregående undersøgelser og to nye oprensninger. Udvalget skal godkende forslaget med henblik på at fremlægge arbejdsplanen til offentlig høring i 4 uger.

Sagsfremstilling

Forslag til nye videregående forureningsundersøgelser og oprensninger omfatter den del af den videregående indsats, som skal besluttes for 2024. Det er lovpligtigt for regionerne at udarbejde arbejdsplanen.

En stor del af regionens øvrige aktiviteter på jordforureningsområdet i 2024 er allerede besluttede, fordi de enten er lovbundne, videreført fra tidligere, akut igangsat eller er fastlagt i tidligere handleplaner.

"Forslag til nye forureningsundersøgelser og oprensninger i 2024" er udarbejdet på grundlag af principperne i Jordforureningsstrategi 2017. I strategien har beskyttelse af grundvandet højeste prioritet, og målet er at opnå "mest godt grundvand for pengene". Regionens arbejde er inddelt efter forskellige prioriteringer ud fra dette rationale. Indeklimaproblemer i boliger er også højt prioriteret, mens kontaktrisiko prioriteres lavere. I særlige tilfælde prioriteres en indsats af hensyn til overfladevand.

Ud fra den nuværende status for grundvandsindsatsen og den aktuelle viden om akutte forureninger foreslås det, at regionen starter nye videregående undersøgelser og oprensninger op på 48 lokaliteter fordelt på 13 kommuner (Esbjerg, Middelfart, Vejle, Kolding, Odense, Faaborg Midtfyn, Sønderborg, Nyborg, Aabenraa, Vejen, Haderslev, Assens og Tønder). Ved oprensning forstås her en afværgeindsats, som sikrer mod, at forureningen udgør en risiko. Der kan således efterlades en forurening, hvis det er dokumenteret, at den ikke udgør nogen risiko.

Lister med de foreslåede nye undersøgelser og oprensninger kan ses i bilag 1. Her fremgår desuden prioriteringsgrundlaget samt et kort over lokaliteterne.

Tidsplan for udvalgsbehandling:

- 3. oktober 2023: Indledende drøftelse af arbejdsplan 2024.
- 5. december 2023: Godkendelse af arbejdsplan 2024 – høringsudkast.
- 6. december 2023: Offentlig høring til og med 17. januar 2024.
- Marts 2024: Behandling af indkomne høringssvar og endelig vedtagelse af arbejdsplan 2024.

Klimavurdering

De videregående undersøgelser og oprensninger ventes ikke have væsentlig betydning for klimaet eller at bidrage til realisering af klimastrategien.

Indstilling

Det indstilles:

At udvalget godkender, at ”Forslag: Nye forureningsundersøgelser og oprensninger 2024” sendes i offentlig høring i 4 uger.

Beslutning i Miljøudvalget den 05-12-2023

Indstillingen blev tiltrådt.

Martin Schmidt Konradsen deltog ikke under punktet.

Bilag

Nye forureningsundersøgelser og oprydninger i 2024_vers 11

Fraværende Martin Schmidt Konradsen, Ø

Punkt 7: Orientering om aktuelle sager

23/363

Sagsfremstilling

På mødet orienteres om:

- Møde i Danske Regioners udvalg for miljø og klima (UMK) torsdag den 16. november 2023.

Indstilling

Til orientering.

Beslutning i Miljøudvalget den 05-12-2023

Annette Lundgaard orienterede om møde i Danske Regioners udvalg for miljø og klima (UMK) torsdag den 16. november 2023.

Administrationen gav en status for arbejdet på Lynfrostgrunden i Nyborg og arbejdet med generationsforureningen ved Himmark Strand.

Martin Schmidt Konradsen deltog ikke under punktet.

Fraværende Martin Schmidt Konradsen, Ø

Punkt 8: Eventuelt

23/363

Beslutning i Miljøudvalget den 05-12-2023

Intet.

Martin Schmidt Konradsen deltog ikke under punktet.

Fraværende Martin Schmidt Konradsen, Ø

Punkt 9: Næste møde

23/363

Sagsfremstilling

Næste møde er tirsdag den 6. februar 2024 kl. 13.00-16.00 i regionshuset.

Det reserverede møde tirsdag den 9. januar 2024 kl. 13.00-16.00 holdes ikke, da der er ikke er nogle sager at forelægge.

Mødeplanen for resten af 2024 er:

- Tirsdag den 5. marts 2024 kl. 13.00-16.00
- Tirsdag den 2. april 2024 kl. 10.00-13.00
- Tirsdag den 14. maj 2024 kl.13.00-16.00
- Mandag den 10. juni 2024 kl. 13.00-16.00
- Mandag den 12. august 2024 kl. 15.00-18.00 (RESERVERET)
- Torsdag den 12. september 2024 kl.13.00-16.00
- Tirsdag den 8. oktober 2024 kl. 13.00-16.00
- Tirsdag den 12. november 2024 kl. 13.00-16.00
- Tirsdag den 3. december 2024 kl.15.00-18.00

Indstilling

Til orientering.

Beslutning i Miljøudvalget den 05-12-2023

Næste møde er tirsdag den 6. februar 2024 kl. 13.00-16.00 i regionshuset.

Det reserverede møde tirsdag den 9. januar 2024 kl. 13.00-16.00 holdes ikke, da der er ikke er nogle sager at forelægge.

Martin Schmidt Konradsen deltog ikke under punktet.

Fraværende Martin Schmidt Konradsen, Ø

Punkt 10: Underskriftsside

23/363

Fraværende Martin Schmidt Konradsen, Ø

Punkt 11: Foretræde for miljøudvalget

23/26170

Resumé

Der er anmodet om foretræde for miljøudvalget.

Sagsfremstilling

Konsulent for ansøger Peter Skrydstrup, Palle Graversgaard, har anmodet om foretræde for miljøudvalget vedr. sag nr. 3 på den ordinære dagsorden ”Afslag på samtykke til midlertidig beslaglæggelse af råstofressourcen i et graveområde for sand, grus og sten”.

Beslutning i Miljøudvalget den 05-12-2023

Konsulent for ansøger Peter Skrydstrup, Palle Graversgaard, havde foretræde vedr. sag nr. 3 på dagsordenen ”Afslag på samtykke til midlertidig beslaglæggelse af råstofressourcen i et graveområde for sand, grus og sten”.

Martin Schmidt Konradsen deltog ikke under punktet.

Fraværende Martin Schmidt Konradsen, Ø